

Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Renswoude

Versie: 24 april 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Definities	2
3	Doelstellingen.....	4
4	Juridische uitgangspunten.....	5
4.1	Algemeen juridisch kader	5
4.2	Algemene beginselen bij Inkoop	5
4.3	Uniforme documenten	6
4.4	Toepasselijke voorwaarden.....	6
4.5	Grensoverschrijdend belang.....	7
4.6	Mandaat en volmacht	7
4.7	Afwijkingsbevoegdheid.....	7
5	Economische uitgangspunten	8
5.1	Product- en marktanalyse	8
5.2	Onafhankelijkheid.....	8
5.3	Gunningcriteria.....	8
5.4	Samenwerkingsverbanden	8
5.5	Raming en financieel budget	9
5.6	Eerlijke mededinging en commerciële belangen.....	9
6	Inkoopproces.....	10
6.1	Bepalen van de inkoopprocedure	10

1 Inleiding

De Gemeente spant zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk.

Dit doen we door het zo professioneel, transparant en eerlijk mogelijk te maken. De begrippen die hierbij worden gehanteerd staan in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 leest u meer over onze doelstellingen daarbij.

Voorts hanteren wij een aantal uitgangspunten: -

- Juridisch (hoofdstuk 4):
- Economisch (hoofdstuk 5);

Hoe het inkoopproces verloopt en hoe het organisatorisch is ingericht treft u aan in hoofdstuk 6.

2 Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Aanbestedingswet	Wet van 1 november 2012, gewijzigd op 22 juni 2016, waarin de richtlijnen nr. 2014/23/EU, nr. 2014/24/EU en nr. 2014/25/EU van 26 februari 2014 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten zijn geïmplementeerd.
ARW 2016	Reglement voor het aanbesteden van opdrachten van Werken en aan Werken gerelateerde Leveringen en Diensten Het ARW 2016 dient te worden toegepast volgens het "pas toe of leg uit – principe" bij aanbestedingen van werken onder de Europese aanbestedingsdrempel. Boven de Europese drempel is het gebruik van het richtsnoer niet verplicht.
Aanbesteden	Procedure waarbij de Gemeente een opdracht voor Diensten/ Leveringen of Werken aankondigt en Ondernemers vraagt op de opdracht in te schrijven om zo de beste Ondernemer(s) te selecteren op basis van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI).
Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Gemeente	De Gemeente Renswoude, zetelend Dorpsstraat 4 te Renswoude.
Gids Proportionaliteit	De Gids Proportionaliteit (3 ^e herziening, januari 2022) geeft invulling aan het beginsel van proportionaliteit en is aangewezen als een verplicht te volgen richtsnoer bij de Aanbestedingswet 2012.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van werken, leveringen of diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde werken, leveringen of diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU 2014/24/EU en 2014/25/EU.
Ondernemer	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Werken	Het product van het geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen. (Artikel 1.1 Aanbestedingswet).

UEA

Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Het gebruik van de UEA is sinds 1 juli 2016 verplicht voor aanbestedingen boven én onder de Europese aanbestedingsdrempel, indien er uitsluitingsgronden en/of geschiktheidseisen worden gesteld.

3 Doelstellingen

De Gemeente wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

a) Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

b) Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de Contractant. De Gemeente spant zich in om inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

c) Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-kwaliteit verhouding.

Bij het Inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de Gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.

d) Een administratieve lastenverlichting bevorderen voor zowel zichzelf als voor Ondernemers.

Zowel de Gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet betekent dit dat de Gemeente digitaal aanbesteedt. De Gemeente maakt verder gebruik van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument. .

e) Duurzaam en maatschappelijk verantwoord inkopen

Als de Gemeente een dienst, product of werk aanschafft houdt de Gemeente zo veel mogelijk rekening met sociaal maatschappelijke aspecten. Bij het opstellen van de opdracht houdt zij rekening met vereisten die het milieu zo min mogelijk belasten en ondernemers aanzetten tot milieuvriendelijke, innovatieve oplossingen.

4 Juridische uitgangspunten

4.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de relevante Europese en nationale wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehouden. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- Aanbestedingswet: dit wettelijke kader implementeert de 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtbeschermingsrichtlijn') Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en - beperkt - onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- Europese wet- en regelgeving: wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
- Burgerlijk Wetboek: het wettelijke kader voor overeenkomsten.
- Gemeentewet: het wettelijke kader voor gemeenten.
- De Gids Proportionaliteit.

4.2 Algemene beginselen bij Inkoop

a) Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling: Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.

Non-discriminatie: Discriminatie op grond van nationaliteit of achtergrond mag niet.

Transparantie: De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Objectiviteit: Alle keuzes die de Gemeente maakt bij een aanbesteding (keuze van de aanbestedingsprocedure, keuze van de leverancier) dienen objectief gemaakt en gemotiveerd te worden. Ook de te stellen eisen en criteria moeten zo objectief mogelijk zijn.

Proportionaliteit (evenredigheid): De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers dienen evenredig te zijn en in verhouding tot het voorwerp van de opdracht te staan. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.

Wederzijdse erkenning: Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Gemeente.

b) Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

4.3 Uniforme documenten

De Gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Gemeente past bij de betreffende Inkoop in ieder geval toe:

- Uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie¹ ;
- UEA;
- Gids Proportionaliteit.

En in geval van opdrachten voor werken (onder de Europese drempelwaarden):

- Aanbestedingsreglement werken 2016 ('ARW 2016').

4.4 Toepasselijke voorwaarden

Standaard hanteert de gemeente:

- De Algemene Inkoopvoorwaarden Renswoude ('AIR')² Deze voorwaarden zijn gebaseerd op het model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en kunnen bij alle opdrachten voor leveringen en diensten gehanteerd worden.
- De Uniforme Administratieve voorwaarden voor de uitwerking van werken en van installatiewerken 2012 ('UAV 2012') Dit zijn voorwaarden die worden gehanteerd in de bouw. De UAV2012 is gericht op standaard aanbestedingen in de bouw (uitvoering volgens een voor-gedefinieerd bestek).

Aangezien het om *algemene* voorwaarden gaat die niet branche-specifiek zijn, is het mogelijk dat voor bepaalde situaties, die voor de opdracht gaan gelden, geen bepaling is opgenomen. Deze moeten dan alsnog apart in de opdracht worden vermeld.

In *afwijking* van de standaard voorwaarden kunnen in branche-specifieke situaties onder andere de volgende voorwaarden gehanteerd worden:

- De Nieuwe Regeling 2011 ('DNR 2011, herziening juli 2013') *in combinatie met* Bijlage DNR Bepalingen bij handhaving DNR 2011
De DNR 2011 zijn de verkoopvoorwaarden van de adviesbranche. Aangezien de gemeente veel zaken doet met adviesbureaus en deze voorwaarden vaak gehanteerd worden, heeft de gemeente een aanvullend document opgesteld waarin eenzijdige verkoopbepalingen van de DNR worden gemitigeerd. Indien de DNR gebruikt wordt, wordt deze 'Bijlage DNR bepalingen bij handhaving DNR 2011' dus altijd mede van toepassing verklaard.
- De Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten van 10 september 2022 ('ARBIT-2022') Dit zijn de voorwaarden die het Rijk heeft opgesteld voor automatiseringsovereenkomsten. Deze zijn geschikt voor leveringen en diensten met betrekking tot soft- en hardware. De voorwaarden zijn paritair opgesteld (dat wil zeggen: met zowel oog voor de inkopende als de verkopende partij) en kunnen zonder aanvullende bepalingen worden ingezet.
- De Uniforme Administratieve Voorwaarden voor geïntegreerde contracten ('UAV-gc'). Deze voorwaarden zijn gericht op geïntegreerde (bouw)contracten, waarbij behalve uitvoering ontwerp en onderhoud deel uit kunnen maken van het contract. De UAV-gc wordt gebruikt in combinatie met de Basisovereenkomst UAV-gc die hier speciaal op is afgestemd.

¹ De wijze waarop de Gemeente de klachtenregeling heeft uitgewerkt is terug te vinden op de internetsite van de gemeente (www.renswoude.nl).

² De AIR is te vinden op www.renswoude.nl

4.5 Grensoverschrijdend belang

Om de aanwezigheid van een grensoverschrijdend belang te bepalen bij een overheidsopdracht en/of concessieovereenkomst maakt de Gemeente gebruik van de richtsnoeren die vanuit de jurisprudentie zijn gegeven. Indien er sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang past de Gemeente de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe en neemt zij een passende mate van openbaarheid in acht. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Gemeente op haar website plaatsen en/of in andere gebruikelijke platforms, zoals dagbladen.

4.6 Mandaat en volmacht

De Gemeentewet geeft in artikel 160, eerste lid onder e, het College de bevoegdheid om voor de Gemeente overeenkomsten aan te gaan. Met inachtneming van de vigerende mandaat- en budgethoudersregeling van de Gemeente (zie www.renswoude.nl) mogen budgethouders overeenkomsten aangaan die zij op basis van een volmachtbesluit van de burgemeester ook mogen tekenen. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en vertegenwoordiging.

4.7 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn gemotiveerd toegestaan bij collegebesluit, enkel voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

5 Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door –indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het ‘product’ en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid

a) Een te grote afhankelijkheid van Ondernemers is niet wenselijk.

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel, binnen de (Europese) wet- en regelgeving, vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop.

b) De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, wordt rekening gehouden, voor zover dat mogelijk is binnen de kaders van de (Europese) wet- en regelgeving, met de lokale economie en lokale Ondernemers. Het gelijkheidsbeginsel is hierbij leidend. Lokale ondernemers kunnen op geen enkele manier bevoordeeld worden.

c) De Gemeente heeft oog voor het (lokale) midden- en kleinbedrijf (MKB) en ZZP-ers

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor MKB en ZZP-ers in het oog, zowel landelijk als lokaal. Dit doet de Gemeente o.a. door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de administratieve lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.3 Gunningcriteria

In de Aanbestedingswet is de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) het overkoepelende gunningscriterium, hier vallen onder:

- de beste prijs-kwaliteitverhouding (beste PKV);
- de laagste prijs; en
- de laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit.

5.4 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen, sociale regelgeving en gezamenlijke uitvoerig van overheidstaken. Naast de concrete samenwerking met de gemeenten in de regio FoodValley (te weten: Wageningen, Barneveld, Scherpenzeel, Rhenen, Renswoude, Nijkerk, Veenendaal en Ede) wordt - afhankelijk van het onderwerp - ook ingezet op regionale en landelijke samenwerkingen. Zo wordt bijvoorbeeld met de gemeente/ provincie Utrecht samengewerkt op het gebied van afvalverwerking, energie, milieu en veiligheid.

5.5 Raming en financieel budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen. De raming van de opdracht is niet te verwarren met het vaststellen van het budget. Het budget voor het totale project kan groter zijn dan de inkoopopdracht, omdat het meerdere onderdelen bevat. Voorbeeld: een budget meerjarig onderhoud wegen omvat méér dan de opdracht voor het herstel van één specifieke weg. De raming vormt zodoende onderdeel van het budget maar hoeft niet gelijk te zijn aan het budget.

5.6 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen Ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6 Inkoopproces

6.1 Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente zal – met inachtneming van de Gids Proportionaliteit - bij de onderstaande bedragen (exclusief BTW) de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren. In dat laatste geval kan de Gemeente ook kiezen voor een andere wettelijk toegestane procedure. In een dergelijke geval verstrekt zij ondernemers op verzoek een schriftelijke motivering voor die keuze.

Procedure	Contractwaarde inkopen
Enkelvoudig onderhands	EUR 0 – EUR 50.000 (diensten en leveringen) EUR 0 – EUR 75.000 (werken)
Meervoudig onderhands	EUR 50.000 – EUR Europees ³ (diensten en leveringen) EUR 75.000 – EUR Europees ³ (werken)
Nationaal openbaar met/zonder voorselectie	EUR 0 – EUR Europees (Optioneel)
Europees openbaar met/zonder voorselectie	> EUR Europees

Bij het bepalen van de bedragen heeft de Gemeente rekening gehouden met de Gids Proportionaliteit en de drempelbedragen van de FoodValley gemeenten.

Enkelvoudig onderhandse procedure

De Gemeente vraagt minimaal aan één Ondernemer een Offerte. Hoewel de Ondernemer hier geen weet van heeft, is er in deze procedure geen concurrentie.

Meervoudig onderhandse procedure

De Gemeente vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte. De Gemeente verstrekt een ondernemer op diens schriftelijk verzoek de motivering van de wijze waarop de selectie tot stand is gekomen.

Nationale openbare procedure (met/ zonder voorselectie)

De opdracht wordt landelijk bekend gemaakt middels een aankondiging. Er is vrije concurrentie mogelijk tussen alle nationale aanbidders. Indien sprake is van een voorselectie vindt onder de gegadigden een nadere selectie plaats om te komen tot het gewenste aantal leveranciers. De geselecteerde leveranciers mogen vervolgens een offerte uitbrengen. Bij een aanbesteding zonder voorselectie mogen alle geïnteresseerde aanbidders een offerte indienen.

Europese openbare procedure (met/ zonder voorselectie)

Deze procedure is gelijk aan de nationale openbare procedure, met het verschil dat de opdracht voor alle Europese lidstaten wordt opengesteld. Er is zodoende vrije concurrentie tussen Europese

³ De Europese drempelbedragen worden vastgesteld door de Europese Commissie en worden om de twee jaar herzien. Voor de jaren 2022-2025 zijn de Europese drempelbedragen als volgt:

	2022-2023	2024-2025
Leveringen en diensten	€ 215.000	€ 221.000
Werken	€ 5.382.000	€ 5.538.000

ondernemers. Bij dit type procedure is het verplicht om kwaliteitseisen op te nemen in de gunningscriteria, gunningscriteria enkel op basis van prijs zijn niet toegestaan.

Boven de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet noodzakelijk is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

De verschillende stappen per procedure zijn onderstaand schematisch opgenomen.

